

Motion till riksdagen 2024/25:3401

av **Nooshi Dadgostar m.fl. (V)**

med anledning av prop. 2024/25:156 Extra ändringsbudget för 2025 – Tillfälligt höjd subventionsgrad för rotavdraget

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2024/25:156 Extra ändringsbudget för 2025 – Tillfälligt höjd subventionsgrad för rotavdraget.

Motivering

I propositionen föreslås att subventionsgraden för rotavdraget tillfälligt höjs under perioden den 12 maj–31 december 2025 från 30 procent till 50 procent. Regeringen motiverar förslaget med att Sverige befinner sig i en lågkonjunktur och att byggbranschen drabbats särskilt hårt.

Vänsterpartiet delar regeringens syn på konjunkturläget i allmänhet och situationen i byggbranschen i synnerhet. Den svenska ekonomin har utvecklats svagt under en längre period. Sveriges BNP minskade med 1,5 procent i februari, säsongrensat och jämfört med föregående månad enligt SCB:s s.k. BNP-indikator. Hushållens syn på såväl den egna ekonomin som Sveriges ekonomi har försämrats de senaste månaderna som en följd av stigande inflation och osäkert omvärldsläge. Utvecklingen inom byggbranschen är särskilt bekymmersam, där antalet påbörjade flerbostadshus och småhus sammantaget har minskat med närmare 60 procent mellan 2021 och 2024. Den svaga ekonomiska utvecklingen syns tydligt på arbetsmarknaden. Arbetslösheten är nu uppe på ca 9 procent, vilket är ungefär på samma nivå som under finanskrisen 2008–2009 och pandemiåren 2020–2021. Regeringen bär en stor del av ansvaret för den höga arbetslösheten och den svaga ekonomiska utvecklingen. Självfallet påverkas Sverige av det globala konjunkturläget, men den svenska arbetsmarknaden har sedan regeringen tillträdde utvecklats betydligt sämre än snittet inom EU. Regeringen har sedan den tillträdde bedrivit en passiv och ineffektiv finanspolitik. Stora ineffektiva skattesänkningar för höginkomsttagare har

kombinerats med nedskärningar inom arbetsmarknadspolitiken och nedskärningar på sjukvården. Det är därför symptomatiskt att när regeringen äntligen anser att det är dags för åtgärder mot arbetslösheten så gör man det i form av ökad subventionsgrad för rotavdraget. Förslaget kritiserar av en lång rad remissinstanser. Ekonomistyrningsverket (ESV) anser bl.a. att förslaget har små effekter på sysselsättningen i förhållande till kostnaden. Riksrevisionen har tidigare konstaterat att rotavdraget i sin nuvarande utformning inte skapar tillräckligt stora skatteintäkter – genom minskat svartarbete och ökat arbetsutbud – för att motivera statens kostnader för rotavdrag.¹ ESV konstaterar att höjd subventionsgrad för rotavdraget går emot denna slutsats. Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) anser att det är ett förhållandevis dyrt förslag med oklara effekter och att inför framtiden bör åtgärder med tydligare positiva konjunkturella och långsiktigt tillväxtfrämjande effekter tas fram. Tillväxtanalys framför att det hade varit effektivare med andra alternativa åtgärder, t.ex. renovering av skolor och idrottshallar. Vänsterpartiet delar denna analys och kan konstatera att det krävs helt andra åtgärder för att stimulera byggbranschen, t.ex. investeringsstöd för billiga hyreslägenheter.

Riksdagen bör avslå proposition 2024/25:156 Extra ändringsbudget för 2025 – Tillfälligt höjd subventionsgrad för rotavdraget. Detta bör riksdagen besluta.

Nooshi Dadgostar (V)

Andrea Andersson Tay (V)

Tony Haddou (V)

Andreas Lennkvist Manriquez (V)

Vasiliki Tsouplaki (V)

Samuel Gonzalez Westling (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Isabell Mixter (V)

Ida Gabrielsson (V)

¹ Riksrevisionen (2023), Svart på vitt – rotavdragets kostnader och effekter.